

Osobnost v průběhu života

Charlotte Buhlerová: Lidský životní běh jako psychologický problém

Cvičení

Nakreslete si úsečku jako vlastní životní cestu.

Vývojové úkoly a překonávání vývojových krizí

2 typy – transitorní x neočekávané

Periodizace životního vývoje

Prenatální období

Novorozenecké období

Kojenecké období – první rok života

Batolecí období – druhý a třetí rok života

Předškolní věk (rané dětství) – do šesti až sedmi let

Nižší školní věk (střední dětství) – do dvanácti let

Počátek dospívání (pubescence) – třináct až sedmnáct let

Pozdní dospívání (adolescence) – osmnáct až dvacet dva

Raná dospělost – do 35 let

Střední dospělost – do 50 let

Pozdní dospělost – do 65 let

Stárnutí a stáří – po 65. roce života

Temperament a vývoj

C. G. Jung: dětství – cholerické období

dospívání – melancholické období

dospělost – sangvinické období

stáří – flegmatické období

Vývojové krize v životě mužů a žen

Muži – krize rané dospělosti, krize třicátníků, krize středního věku, krize šedesátníků

Ženy – krize v období prvního těhotenství, krize při provdání či oženění dětí (syndrom prázdného hnízda)

Různé vrcholy v oblasti karierní

Období stability – různé oblasti lidského života jsou ve vzájemné rovnováze (rodina, přátelé, práce, ideály, plány, veřejné funkce...). Přitom některé komponenty mohou být dominantní v daném období lidského života. Tato období trvají různě dlouho, dle Levinsona 6-8 let.

Období změny – nespokojenost s dosavadním životem, rozpor s ideály, pocity promarněnosti, touha po změně, hledání toho, pro co stojí za to žít. Pokud se vyřeší nazývá se etapa pozitivní desintegrace, je podmínkou zrání osobnosti. Pokud nemá člověk dost sil tato období zvládnout, dochází k neurotickým či psychosomatickým onemocněním, závislostem apod.

Stadia manželského a rodinného života podle Duvalla

Literatura z této oblasti:

Říčan, Pavel (1990). Cesta životem. Praha: Panorama.

